

پیشنهاد (پروپوزال) انجام طرح پژوهشی

الف) کلیات طرح

۱- عنوان طرح:

به فارسی: پژوهشی در نقوش و نمادهای دستبافته های عشایر بختیاری و باز آفرینی آن در تزئینات لباس معاصر بانوان

به انگلیسی: **Research on the designs and symbols of handwovens of Bakhtiari tribes and its application in the decoration of modern women clothes**

۲- مجری مسئول طرح:

دانشکده مستقر: پژوهشکده بختیاری شناسی دانشگاه شهرکرد

نام و نام خانوادگی: افسانه قانی

مرتبه علمی و سمت: استادیار

۳- اعتبار کل طرح: ۵۰۰۰۰۰۰۰ ریال اعتبار معادل طرح (حق تحقیق، هزینه پرسنلی): ریال

۴- زمان اجرای طرح به ماه: ۵ شروع: خاتمه:

۵- محل اجرای طرح: استان چهارمحال و بختیاری

۶- منابع تأمین کننده بودجه: از اعتبار پژوهشی (طرح پژوهشی کاربردی)

۷- مؤسساتی که با طرح همکاری خواهند داشت (نحوه همکاری):

۸- خلاصه طرح (حداکثر ۵ سطر):

در طرح مورد نظر در ابتدا پژوهشی پیرامون نمادها و نقوش دستبافته های بختیاری انجام می شود. سپس مهم ترین نگاره ها که برای این کاربری مناسب باشند، با توجه به پیشینه محتوای شان به صورت ساده و خطی در آورده می شوند. با استفاده از نرم افزارهای مربوطه اتود اولیه آن زده می شود تا راجع به پیش طرح اولیه، کاربرد و نحوه اجرای نهایی تصمیم گرفته شود. پس از تأیید اتودها، وارد قسمت عملی طرح شده و با تکنیک های متفاوت اجرایی همچون چاپ، گلدوزی و امثالهم روی انواع پوشاک بانوان با توجه به شرایط سنی مخاطب به اجرا در خواهند آمد.

ب) مشخصات مجری و همکاران طرح:

۱- مجری مسئول طرح:

الف) نام و نام خانوادگی: افسانه قانی مرتبه علمی: استادیار نوع استخدام: رسمی-آزمایشی تاریخ استخدام: ۹۶/۶/۲۵
محل خدمت: دانشکده هنر و علوم انسانی فارسان تلفن محل کار:
ب) نشانی منزل:

ج) به طور متوسط، چند ساعت در هفته به این پروژه اختصاص می دهید؟ ۸ تا ۱۰ ساعت

د) سایر طرح های در دست اجرا:

ه) مدارج تحصیلی و تخصصی (در حد کارشناسی و بالاتر):

سال دریافت	مؤسسه - کشور	رشته تحصیلی / تخصصی	درجه تحصیلی / تخصصی	
۱۳۹۵	دانشگاه هنر اصفهان	پژوهش هنر (فرش)	دکتری	۱
۱۳۸۸	دانشکده هنر و معماری واحد تهران مرکز	پژوهش هنر (فرش)	کارشناسی ارشد	۲
۱۳۸۸	سازمان میراث فرهنگی کشور	طراحی فرش	درجه هنری ۲ (کارشناسی ارشد)	۳
۱۳۷۹	دانشگاه علم و فرهنگ یزد	فرش گرایش طراحی	کارشناسی	۴

و - فعالیت های تحقیقاتی، پایان یافته، در حال اجرا و تألیفات در ارتباط با موضوع طرح:

الف. قانی، افسانه(۱۳۹۵)، نقوش دست بافته های گلیمی عشایر بختیاری، نخستین همایش بین المللی هنر و صناعات در فرهنگ و تمدن ایرانی اسلامی با تاکید بر هنرهای روبه فراموشی، اصفهان.

ب. سخنرانی و چاپ مقاله با عنوان بررسی نقوش گلیم عشایر بختیاری در بزرگترین همایش فرش های شرقی جهان، International Conference on Oriental Carpets (ICOC), خردادماه سال ۱۳۹۰ در استکهلم سوئد.

ج. تدوین استاندارد گلیم استان چهارمحال و بختیاری، ویژگی ها و آئین کار. سازمان ملی استاندارد ایران. طرح خاتمه یافته. ۹۸-۹۷.

۲- سایر مجریان طرح:

نام و نام خانوادگی	درجه تحصیلی	رشته تحصیلی	مرتبه علمی	محل کار	میزان مشارکت مالی
سودابه حاج احمدی	کارشناسی ارشد	نساچی	مربی	دانشکده هنر و معماری دانشگاه آزاد اسلامی نجف آباد	
					دوم
					سوم

میزان همکاری (ساعت)	نوع همکاری	محل کار	مرتبۀ علمی	رشته تحصیلی	درجه تحصیلی	نام و نام خانوادگی	
۳۰	پاره وقت	دانشگاه هنر تهران	----	تاریخ تطبیقی و تحلیلی هنر اسلامی	دانشجوی دکتری	فاطمه مهرابی	اول
							دوم
							سوم

ج) اطلاعات تفصیلی طرح

۱- عنوان و نوع طرح پژوهشی

عنوان به فارسی: پژوهشی در نقوش و نمادهای دستبافته های عشایر بختیاری و باز آفرینی آن در تزئینات لباس معاصر بانوان
به انگلیسی: Research on the designs and symbols of handwovens of Bakhtiari tribes and its application in the decoration of modern women clothes

نوع طرح: □ بنیادی (گسترش مرزهای دانش) ■ کاربردی (در چارچوب اولویت های پژوهشی/حل مسئله)

۲- تشریح جزئیات طرح:

تعریف مسئله:

یکی از مهم ترین مؤلفه های مرتبط با هویت هر جامعه ای، پوشاک افراد است که بی شک با دیگر عناصر، ارتباطی تنگاتنگ دارد. در جامعه ما لباس و پوشاک علاوه بر پوششی برای بدن، به عنوان نمادی از فرهنگ ملی نیز محسوب می شود. نقش آفرینی و هنرنمایی در تزئین پارچه و لباس با کمک ویژگی های منحصر به فرد هنرهای سنتی همواره در پوشاک ایرانیان مشهود بوده تا جایی که اقوام مختلف ایرانی تزئینات ویژه ایی بر هر یک از پوشاک خود دارند. اما مسئله ای که طی این سالها به وضوح مشاهده می شود این است که هویت بانوان ایرانی با استفاده از پوشاکی که بازار جهانی بر آنان عرضه می کند، مرتب در حال تغییر و گرایش به همان فرهنگ جهانی است که پوشاک مذکور، برآمده از آن است. یکی از دلایل این دگرگونی هویتی و فرهنگی، استفاده ناآگاهانه و بدون سلیقه یابی از نقوش و تزئینات ایرانی در پوشاک است که به خاطر تکرار مکررات باعث دل زدگی عموم به خصوص نسل جوان از عناصر فرهنگ و هنر ایرانی شده است. هنرهای سنتی ایرانی، همچون: نگارگری، کاشی کاری، سفال، منسوجات و به ویژه انواع قالی و دستبافته های گلیمی، سرشار از طرح ها، نقوش و رنگ هایی است که هر کدام بخشی از مؤلفه های فرهنگ ایرانی محسوب می شوند. نقوشی که اجداد و نیاکان نسل به نسل برای حفظشان در محیط پیرامون و زندگیشان همچون: تزئینات معماری، پوشش، ظروف و ... مبادرت ورزیدند. لذا باز آفرینی این نقوش برمبنای نشانه ها و نمادهای فرهنگی به منظور کاربرد آنها در پارچه و پوشاک می تواند به نوعی جریان سازی مد در پوشاک ایرانی بانوان معاصر و به خصوص همگام با سلیقه نسل جوان منجر شود چرا که امروزه بیشترین استفاده از هنرهای تزئینی در ارتباط با صنعت نساجی و پوشاک می باشد. در این میان دستبافته های

گلیمی عشایر بختیاری با تنوع طرح ها، نقوش و جلوه های رنگی، به عنوان یکی از شاخص ترین هنرهای ایرانی که معروفیت بین المللی نیز دارند، می توانند در این امر مؤثر واقع شوند. در این طرح سعی شد ضمن پاسخگویی به مسئله پژوهش که چگونه می توان از نقوش و نمادهای دستبافته های عشایر بختیاری در تزئینات لباس بانوان در دوره معاصر استفاده نمود؟ به معرفی و طبقه بندی نقوش این دستبافته ها پرداخته و سپس به منظور حفظ و تقویت فرهنگ ایرانی - اسلامی، عرضه پوشاک براساس طرح ها و نقوش استخراج شده (با هویت بخشی مرتبط با مد) اقدام به ارائه مدل های جدید برای لباس هایی که در اجتماع مورد استفاده قرار می گیرند نموده تا اهداف مقرر به اجرا درآید. تزئینات در این گونه لباس ها می تواند شامل نوارهایی تزئینی باشد که بر روی لباس دوخته می شود و یا استفاده تزئینی از نقوش بر روی شال، روسری، کیف، کفش و حتی طرح پارچه لباس باشد. سپس با توجه به طرح ها در مورد نحوه اجرای نقوش بر روی لباس به صورت گلدوزی، تکه دوزی، نقاشی، چاپ و سایر تکنیک ها و هم چنین جنس پارچه لباسها، پروسه نهایی انجام خواهد شد.

هدف اصلی:

هدف اصلی:

- بازیابی و کاربردی نمودن نقوش دستبافته های گلیمی عشایر بختیاری به صورت تزئین در لباس های دوره معاصر بانوان در ارتقای فرهنگ پوشاک

اهداف فرعی:

- معرفی نماد و نقوش دستبافته های عشایر بختیاری جهت استفاده طراحان در ارتقای فرهنگ پوشاک.
- اشاعه تولید پوشاک بانوان معاصر با تمرکز بر نوآوری در حلقه طراحی با استفاده از نقوش دستبافته های عشایر بختیاری.

روش و تکنیک های اجرایی:

الف. استخراج نقوش دستبافته های بختیاری، ساده سازی آنها با استفاده از نرم افزارهای مربوطه

ب. دوخت پوشاک هم چون مانتو، بلوز و ... با مدلهایی که با به طبع بانوان ایرانی باشد.

ج. استفاده از چاپ سیلک یا باتیک

منابع:

مرتبط با پوشاک

- اسکرس، جنیفر، ۱۳۹۹. پوشاک زنان در خاور نزدیک و خاور میانه. ترجمه مریم سربندی فراهانی، تهران: انتشارات سمت.
- پور بهمن، فریدون، ۱۳۸۶، پوشاک در ایران باتان، ترجمه هاجر ضیاء، سیکاوردی، مؤسسه انتشارات امیرکبیر، چاپ اول.
- ترنر، روت، کاکس، ویل، ۱۳۷۲، تاریخ لباس، ترجمه شیرین بزرگمهر، چاپ اول، انتشارات توس.
- ذکاء، یحیی. ۱۳۳۶. لباس زنان از قرن سیزدهم تا به امروز. تهران: تهران اداره کل هنرهای زیبا.
- شریعت پناهی، سید حسام الدین. ۱۳۷۲. اروپائیان و لباس ایرانیان. تهران: قومس.
- طهرانی دهکردی، نادیا و یوسفی زاده، زهرا، ۱۳۹۳، کاربرد نقوش گلیم بر لباس های مدرن، کنفرانس بین المللی مهندسی، هنر و محیط زیست
- ضیاء پور . پوشاک زنان ایران از کهن ترین زمان تا آغاز شاهنشاهی پهلوی. تهران: وزارت فرهنگ و هنر.
- غیبی، مهرآسا. ۱۳۸۸. ۳۰۰۰ سال پوشاک ایرانی. تهران: انتشارات هیرمند. چاپ دوم.
- متین، پیمان، ۱۳۸۳، پوشاک ایرانیان، دفتر پژوهش های فرهنگی.
- مونس، مریم. ۱۳۸۸. نماد ها در پوشاک. ایرانا. سال پنجم.
- میتربنوا، غزال. ۱۳۸۷. لباس در هنر و فرهنگ قرون نهم و دهم هجری. کتاب ماه.

مرتبط با نقوش دستبافته های بختیاری

- قاضیانی، فرحناز(۱۳۷۶). بختیاری ها، بافته ها و نقوش. تهران: سازمان میراث فرهنگی کشور.
- قانی، افسانه(۱۳۹۵)، نقوش دست بافته های گلیمی عشایر بختیاری، نخستین همایش بین المللی هنر و صناعات در فرهنگ و تمدن ایرانی اسلامی با تاکید بر هنرهای روبه فراموشی، اصفهان.
- قانی، افسانه(۱۳۹۱)، سخنرانی و چاپ مقاله با عنوان نقشمایه های اعتقادی در گلیم عشایر بختیاری در بزرگترین همایش فرش های شرقی جهان، (International Conference on Oriental Carpets (ICOC). خردادماه سال ۱۳۹۰ در استکهلم سوئد.
- تدوین استاندارد گلیم استان چهارمحال و بختیاری، ویژگی ها و آئین کار. سازمان ملی استاندارد ایران. طرح خاتمه یافته. ۹۷-۹۸.

۳- کلمات کلیدی:

فرهنگ بومی، هویت، نقوش، نماد، دستبافته های بختیاری، پوشاک بانوان، چاپ

توضیحات:

- طرح بنیادی، پژوهشی است که عمدتاً در جهت گسترش مرزهای دانش بدون در نظر گرفتن استفاده عملی خاص برای کاربرد آن انجام می‌گیرد. اگرچه ممکن است این کاربرد در آینده تعریف شود.
- طرح کاربردی، پژوهشی است که استفاده عملی خاص برای نتایج حاصل از آن در نظر گرفته می‌شود و غالباً جنبه تجربی دارد.

۴- سایر توضیحات لازم:

۴-۱- دلایل ضرورت و توجیه انجام طرح

با در نظر گرفتن این موضوع که نقوش دستبافته های بختیاری با محتواهایی که دارند، یکی از اصیل ترین نقوش محسوب می شوند که حفظ و استفاده از این نقوش سنتی- بومی می تواند بر پویایی و نشاط جامعه بخصوص زنان تاثیر داشته باشد و گامی در بهبود صنعت مد و پوشاک در ایران در جهت فرهنگ سازی برای جوانان و بخصوص بانوان باشد لذا در راستای اهداف این پژوهش کاربردی، با دسته بندی و تجزیه نقوش دستبافته های گلیمی عشایر بختیاری تحلیلی محتوایی از آن ها ارائه می شود و سپس با توجه به ویژگی های این نقوش، ترکیب بندی های نو، خلاقانه و انتزاع شده از نقوش و یا نقوش ترکیبی برای اجرای آن ها بر روی تزیینات لباس با توجه به ویژگی های زیباشناسانه، مد و فشن ارائه می گردد. پوشاک تولید شده در این روند می تواند کمک شایانی به احیاء و ارتقای سطح هنری این رشته نماید و به زنده نگه داشتن قسمی از فرهنگ و هویت ملی که همان پوشاک است می تواند کمک کند. همچنین احیاء و رونق دوباره طرح ها و نمادهای دستبافته های بختیاری باعث جلوگیری از فراموش شدگی آن، معرفی به نسل های آینده به عنوان یادگار نیاکان و اجداد و ارتقاء سطح کمی و کیفی پوشاک به عنوان یکی از نیازهای اجتماعی تولید شده در بازارهای داخلی و خارجی از دیگر ضرورت های انجام این طرح است. از طرفی با توجه به کمبود منابع مرتب در این حوزه، این طرح می تواند منبعی مناسب برای پژوهشگران و محققان باشد.

۴-۲- نتایج طرح پاسخگوی کدامیک از نیازهای علمی - صنعتی جامعه می‌باشد؟

با توجه به عنوان انتخاب شده، پژوهش کاربردی مورد نظر در حیطه مطالعات بین رشته ای قرار می گیرد. بر این اساس نیاز به مطالعه در زمینه های مختلفی هم چون فرش و دستبافته ها، تاریخ مد و لباس در ایران، طراحی لباس و مباحث نظری زیبایی شناسی احساس می شود که با مطالعه در آنها، زمینه گردآوری این پژوهش فراهم گردید. همچنین تبدیل نقوش و نمادها به تصاویر خطی بر پایه اصول کاربردی در پوشاک و البسه نوآوری دیگر می باشد.

-**بعد اقتصادی:** احیاء، حفظ و ارتقای شاخه ای از هنرهای سنتی و شکوفایی آن برای تبدیل به کالایی هنری با فروش و ارزآوری بیشتر.

-**بعد فرهنگی:** استفاده از نقوش دستبافته های گلیمی عشایر بختیاری در پوشاک بانوان معاصر جهت تأثیر گذاری در ترویج و اعتلای فرهنگ بومی و نشر ارزش ها.

-**بعد کاربردی و تزئینی:** استفاده از نقوش ساده شده دستبافته های بختیاری در انواع پوشاک معاصر بانوان همچون: مانتو، شال، روسری، کیف، کفش و ... مطابق سلیقه مصرف کننده ها.

۳-۴- چه مؤسسه‌ای می‌تواند از نتایج طرح استفاده نمایند؟ (در صورت نیاز توضیح دهید)

آموزشکده های فنی و حرفه ای دختران کشور که رشته های مرتبط همچون طراحی دوخت و دوخت پوشاک را دارند.
کارگاه های تولیدی پوشاک

۴-۴- سابقه علمی طرح و پژوهش های انجام شده با ذکر مأخذ به ویژه در ایران؟

با مرور پیشینه تحقیق مشخص شد که در ارتباط با موضوع مورد نظر تا کنون تحقیق منسجم و آن هم کاربردی انجام نشده است. تنها منبع مستقیم یافت شده مقاله کاربرد نقوش گلیم بر لباس های مدرن از خانم نادیا طهرانی و زهرا یوسفی زاده در کنفرانس بین المللی مهندسی، هنر و محیط زیست سال ۱۳۹۳ است که فقط به طور مختصر به خصوصیات گلیم (بافت، رنگ و امثالهم) و در قسمتی کوتاه به گلیم بختیاری پرداخته و در پایان مقاله به اتود دستی و خاکستری ۴ طرح اکتفا کرده اند. بر همین اساس ایده اصلی طرح مورد نظر با توجه به محدودیت پیشینه مکتوب در این حوزه می تواند وجه افتراق و بخش نوآورانه این پژوهش از دستاوردهای قبلی محسوب شود.

۴-۵- آیا پیشنهاد طرح پژوهشی حاضر ارتباطی با پایان نامه های تحصیلات تکمیلی کارشناسی ارشد/دکتری که با راهنمایی جنابعالی انجام پذیرفته / در حال انجام است دارد؟ بلی خیر

در صورت مثبت بودن پاسخ، ضمن ذکر عنوان پایاننامه های مربوطه لطفاً میزان انطباق را مشخص فرمائید.

۵- زمان بندی

مدت زمان لازم برای اجرای طرح (به ماه): ۵ تاریخ شروع:

تاریخ خاتمه:

مدت زمان:

جدول مراحل اجرای پروژه و پیش بینی زمان هر مرحله:

ردیف	شرح مختصر مراحل					
		ماه اول	ماه دوم	ماه سوم	ماه چهارم	ماه پنجم
۱	مطالعات میدانی، کتابخانه ای و جمع آوری اطلاعات مورد نیاز در زمینه طرح ها و نقوش					
۲	تکمیل مطالعات کتابخانه ای و تدوین گزارش مربوطه					
۳	ساده سازی و پیاده سازی نقوش با در نظر گرفتن گرایش مصرف کنندگان					
۴	بخش عملی و اجرایی شامل دوخت لباس و چاپ چاپ					

توضیحات:

* - برای شرایط خاص دلایل توجیهی باید ذکر شود.

۶- برای این طرح از سازمانهای دیگر نیز درخواست اعتبار شده است؟ بلی خیر
در صورت مثبت بودن جواب لطفاً نام سازمان، نوع و میزان همکاری را مرقوم فرمایند؟

۷- هزینه پرسنلی پیش بینی شده با ذکر مشخصات کامل، میزان اشتغال و حق الزحمه:

نوع مسئولیت	میزان ساعت کار	حق التحقیق* و حق الزحمه به ساعت	جمع کل
مجری مسئول	۵۰	۳۰۰۰۰۰	۱۵۰۰۰۰۰۰
سایر مجریان	۳۰	۲۰۰۰۰۰	۶۰۰۰۰۰۰
سایر همکاران	۳۰	۲۰۰۰۰۰	۶۰۰۰۰۰۰
خیاط	۳۰	۲۰۰۰۰۰۰	۶۰۰۰۰۰۰
جمع	۱۴۰	۹۰۰۰۰۰۰	۳۳۰۰۰۰۰۰

توضیحات:

*- بر اساس حداکثر تا میزان مقرر در آئین نامه مصوب هیأت وزیران مورد عمل در دانشگاه و مؤسسات آموزش عالی محاسبه و پرداخت خواهد شد.

۸- فهرست وسائل و مواد مورد نیاز طرح که می‌باید از اعتبار طرح از داخل یا خارج کشور خریداری شود:

در چه مرحله از طرح مورد نیاز است؟	قیمت کل ریال یا ارز	قیمت ریال یا ارز	تعداد/مقدار	آیا در ایران موجود است	مصرفی یا غیر مصرفی	کشور سازنده	شرکت دارنده و یا فروشنده	نام دستگاه / مواد
مرحله قبل از دوخت				بله	مصرفی	ایران	پارچه فروشی های سطح شهرکرد	۱. انواع پارچه (جهت ماتو، رویه کیف و ...)
مرحله قبل از چاپ				بله	مصرفی	ایران	مغازه های سطح شهر	۲. شال یا روسری
چاپ				بله	مصرفی	ایران	کارگاه چاپ دانشکده هنر و معماری دانشگاه آزاد اسلامی نجف آباد	۳. مواد چاپ سیلک یا باتیک
				جمع هزینه‌های وسایل و مواد			۱۰۰۰۰۰۰۰	جمع هزینه‌های وسایل و مواد
				به ریال				جمع هزینه‌های وسایل و مواد
				به دلار				

توضیحات:

- در صورتیکه این مواد و یا دستگاه در ایران موجود باشد دلایل انتخاب نوع خارجی را ذکر نمایید.

- در صورتی که مواد و یا دستگاهها در دانشکده ها و یا مراکز تحقیقاتی دانشگاه جهت بهره‌گیری در دسترس باشد، دلایل خرید آنرا مشخص کنید.

۱۰- پیش بینی هزینه مسافرت داخل (در صورت لزوم)

مقصد	تعداد مسافرت در مدت اجرای طرح و منظور آن	نوع وسیله نقلیه	تعداد افراد	هزینه به ریال
دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد	۳ سفر	ماشین شخصی	۲	۳۰۰۰۰۰
جمع هزینه‌های مسافرت				۳۰۰۰۰۰۰

۱۱- هزینه‌های دیگر مربوط به طرح

۱۱-۱- هزینه‌های چاپ پژوهش کاربردی : ۱۰۰۰۰۰۰ ریال

۱۱-۲- هزینه‌های تهیه نشریات و کتب لازم: ---- ریال

۱۱-۳- سایر هزینه‌ها (لطفاً نام ببرید) پیش بینی نشده: هزینه مجدد مواد چاپ در صورت نتیجه ندادن در مرحله اول.
جمع هزینه‌های دیگر
ریال

۱۲- کل اعتبار طرح

جمع هزینه‌ها	ریال	ارز
جمع هزینه‌های پرسنلی و حق تحقیق (اعتبار معادل)	۳۳۰۰۰۰۰۰	
جمع هزینه‌های وسایل و مواد	۱۳۰۰۰۰۰۰	
جمع هزینه‌های مسافرت	۳۰۰۰۰۰۰	
جمع هزینه‌های دیگر	۱۰۰۰۰۰۰	
جمع کل هزینه‌های طرح ریال	ارزی	دلار
	ریالی	ریال
	۵۰۰۰۰۰۰۰	

مبلغی که از منابع دیگر کمک خواهد شد و نحوه مصرف آن:

نام و امضاء مجری مسئول طرح:	افسانه قانی	امضاء	تاریخ: ۱۳۹۹/۹/۲۹
نام و امضاء مجری (اول) طرح:		امضاء	تاریخ:
نام و امضاء مجری (دوم) طرح:		امضاء	تاریخ:
نام و امضاء همکار طرح:		امضاء	تاریخ:
نام و امضاء همکار طرح:		امضاء	تاریخ:

